

СПОРАЗУМ О САРАДЊИ ИЗМЕЂУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ (РЕПУБЛИКА СРБИЈА) И ОКРУГА УНГЕНИ (РЕПУБЛИКА МОЛДАВИЈА)

Аутономна покрајина Војводина (Република Србија) и Округ Унгени (Република Молдавија) – у даљем тексту: Стране,

полазећи од заједничке жеље за јачањем односа пријатељства, сарадње и одрживог развоја;

препознајући значај међурегионалне сарадње с циљем економског, друштвеног и културног развоја;

узимајући у обзир принципе једнакости, узајамности, међусобног поштовања и обостране користи,

договорили су се о следећем:

Члан 1. Области сарадње

Стране ће развијати сарадњу првенствено у следећим областима.

1. Економски развој и привредна сарадња:

- подстицање директних контаката између привредних комора, предузећа и потенцијалних инвеститора;
- размена искустава у области малих и средњих предузећа и кластерских иницијатива;
- организовање пословних форума, B2B састанака и економских мисија.

2. Пољопривреда, рурални развој и прехранбена индустрија:

- размена знања и технологија у пољопривредној производњи, а посебно у области виноградарства и органске производње;
- заједнички пројекти у области ланаца вредности и промоције локалних производа, као и промовисање сајамских манифестација.

3. Туризам и промоција културног наслеђа:

- промоција културног, сеоског и винског туризма;
- рад на развоју заједничких туристичких пакета и рута;
- организовање културних манифестација, фестивала и размена уметничких група.

4. Образовање, наука и сарадња омладине:

- промовисање сарадње високошколских установа и истраживачких центара;
- размена студената, ученика и омладинских делегација;
- размена информација о образовним и стручним програма, семинарима и радионицама.

5. Европски пројекти и прекогранична сарадња:

- сарадња у процесу европских интеграција, разменом информација, знања, делегација, као и организацијом стручне праксе;
- заједничка припрема и реализација пројеката финансираних из фондова Европске уније и других међународних извора (посебно доступних у оквиру Инструмента за претприступну помоћ Европске уније – *IPA*).

Члан 3. Начин спровођења

Сарадња ће се одвијати путем размене делегација, као и реализацијом заједничких пројеката и семинара, конференција и студијских посета.

Члан 4. Финансирање

Активности предвиђене овим споразумом реализоваће се у оквиру расположивих буџетских средстава Страна и екстерних извора финансирања.

Члан 5. Решавање спорова

Сва евентуална неслагања решаваће се споразумно, путем преговора и консултација.

Члан 6. Завршне одредбе

Споразум ступа на снагу даном потписивања.

Споразум се закључује на период од пет (5) година, од дана ступања на снагу. Свака од Страна може – у сваком тренутку у току трајања овог споразума – доставити другој Страни писмено обавештење о намери да га раскине, при чему раскид производи дејство најраније шест (6) месеци од дана достављања обавештења.

Споразум се може мењати и допуњавати само писаним анексима – уз обострану сагласност.

Споразум је сачињен у два (2) оригинална примерка – на српском, румунском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни.

Потписано у _____, _____ године.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

РЕПУБЛИКА МОЛДАВИЈА
ОКРУГ УНГЕНИ

ПРАВНИ ОСНОВ:

Правни основ за закључивање **НАЦРТА СПОРАЗУМА О САРАДЊИ ИЗМЕЂУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ (РЕПУБЛИКА СРБИЈА) И ОКРУГА УНГЕНИ (РЕПУБЛИКА МОЛДАВИЈА)**, налази се у чл. 3, 6, 7. и 8. Покрајинске скупштинске одлуке о закључивању и извршавању споразума Аутономне покрајине Војводине са одговарајућим територијалним заједницама других држава („Службени лист АП Војводине”, број 18/19).

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Споразум о сарадњи између Аутономне покрајине Војводине (Република Србије) и Округа Унгени (Република Молдавија) – у даљем тексту: Споразум – представља израз заједничке жеље обе Стране да успоставе и унапреде односе пријатељства и међурегионалне сарадње, засноване на принципима једнакости, узајамности, међусобног поштовања и обостране користи, ради подстицања економског, друштвеног и културног развоја обе Стране.

члан 1. (Области сарадње)

Овим чланом дефинишу се основне области у којима ће се сарадња између Страна одвијати: економски развој и привредна сарадња (подстицање контаката привредних комора, предузећа и инвеститора, размена искустава у сектору малих и средњих предузећа, организовање пословних форума и Б2Б сусрета); пољопривреда, рурални развој и прехранбена индустрија (размена знања у виноградарству и органској производњи, заједнички пројекти у ланцима вредности и промоцији локалних производа); туризам и промоција културног наслеђа (развој културног, сеоског и винског туризма, заједничке туристичке руте, културне манифестације); образовање, наука и сарадња омладине (сарадња високошколских установа, размена студената и омладинских делегација); као и европски пројекти (заједничка припрема пројеката финансираних из фондова Европске уније, укључујући средства доступна у оквиру Инструмента за претприступну помоћ – *IPA*). Оваквим приступом, обезбеђује се широк, али прецизно дефинисан оквир сарадње прилагођен приоритетима обе Стране.

члан 3. (Начин спровођења)

Овим чланом уређују се практични модалитети реализације сарадње из члана 1, путем размене делегација, заједничких пројеката, семинара, конференција и студијских посета, чиме се обезбеђује оперативна основа за спровођење утврђених области сарадње.

члан 4. (Финансирање)

Овим чланом прецизира се да ће се активности предвиђене Споразумом реализовати у оквиру расположивих буџетских средстава Страна, као и из екстерних извора финансирања.

члан 5. (Решавање спорова)

Овим чланом утврђује се да ће се сва евентуална неслагања у примени или тумачењу Споразума решавати споразумно, путем преговора и консултација, чиме се даје предност дипломатском приступу решавању спорних питања.

члан 6. (Завршне одредбе)

Овим чланом уређују се завршне одредбе Споразума: ступање на снагу даном потписивања; закључивање на период од пет година, уз могућност раскида достављањем писаног обавештења, при чему раскид производи дејство најраније шест месеци од дана достављања; могућност измена и допуна искључиво писаним анексима – уз обострану сагласност; као и сачињавање Споразума у два оригинална примерка – на српском, румунском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни.

ОДНОСИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ МОЛДАВИЈЕ

Република Србија и Република Молдавија одржавају пријатељске билатералне односе, засноване на узајамном поштовању суверенитета и територијалног интегритета, као и на историјским везама између два народа, без отворених питања.

Дипломатски односи

Дипломатски односи између Србије и Молдавије успостављени су након распада СССР-а и осамостаљења Молдавије 1991. године. Земље одржавају редовну политичку комуникацију путем билатералних посета, консултација на нивоу министарстава спољних послова, као и путем сарадње у оквиру међународних организација, пре свега Уједињених нација, ОЕБС-а и Савета Европе.

Тренутно, на снази је 12 међудржавних докумената, међу којима су најважнији Споразум о међународном друмском саобраћају и Споразум о сарадњи у области одбране.

Економска сарадња

Привредна размена између две земље традиционално је скромног обима, али постоји простор за унапређивање сарадње, посебно у областима пољопривреде, прехрамбене индустрије, виноградарства и винарства – сектора у којима обе земље имају значајну традицију и потенцијал за размену знања и технологија.

Укупна робна размена с Републиком Молдавијом у 2025. години износила је 72,8 мил. евра, од чега се на извоз из Републике Србије односило 45,9 мил. евра, а на увоз – 26,9 мил. евра. У структури извоза, доминирају битумен и остаци од нафте, покривачи подова, тапети, сушаре за пољопривредне производе, хартија и картон премазани пластиком, лекови, плоче влакнасте од дрвета, делови за машине, док у увозу

доминирају сетови проводника за паљење, жица, котурови, остали електрични проводници, штампани памук, бељени памук и остале тканине.

Сарадња на локалном и регионалном нивоу

Успостављање институционалне сарадње између Аутономне покрајине Војводине и Округа Унгени представља конкретан израз опредељења за јачање међурегионалне сарадње, путем које се остварују непосредни контакти у областима привреде, пољопривреде, туризма, образовања и културе, који доприносе укупном унапређивању односа између Србије и Молдавије.

Округ Унгени

Округ Унгени налази се у централно-западном делу Републике Молдавије и обухвата површину од око 1.083 квадратна километра. На западу се пружа дуж реке Прут, у дужини од приближно 80 километара, чинећи државну границу с Румунијом, док се на северу граничи с рајонима Фалешти и Синжереј, на истоку с Теленешти и Калараши, а на југоистоку – с Ниспорени.

Административни центар је град Унгени, а други значајан град је Корнешти. Укупно, округ обухвата 74 насеља – два града, 31 комуну и 41 село.

У округу живи 75.804 становника, што даје густину од око 70 становника по квадратном километру. Од тога, 36,7 одсто је урбано, а 63,3 одсто чини рурално становништво. Етнички састав показује јасну већину Молдаваца – са 69.013 становника, затим следе Румуни (3.786), Украјинци (2.083), Руси (638). Верска припадност је готово у потпуности православна – 73.946 становника. Град Унгени броји око 26.457 становника и налази се на левој обали Прута, на удаљености од 106 километара од Кишињева.

Привреда округа ослања се на пољопривреду и индустрију, при чему текстилна прерада чини преко 80 одсто укупне индустријске активности. Кључну улогу у економском развоју има Слободна економска зона *Ungheni-Business*, која привлачи домаће и стране инвестиције.

Округ се истиче и као туристичка дестинација. Центар града Унгени је последњих година темељно обновљен, а отворен је и Туристички информативни центар који промовише локалне руте и производе. Међу атракцијама, издвајају се природни резерват *Plaiul Fagului*, винарије попут *Crama Mircești* (познате као „мала Тоскана”), као и баште с лековитим биљем.

ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ СПОРАЗУМА О САРАДЊИ ИЗМЕЂУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ (РЕПУБЛИКА СРБИЈА) И ОКРУГА УНГЕНИ (РЕПУБЛИКА МОЛДАВИЈА)

За спровођење **СПОРАЗУМА О САРАДЊИ ИЗМЕЂУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ (РЕПУБЛИКА СРБИЈА) И ОКРУГА УНГЕНИ (РЕПУБЛИКА МОЛДАВИЈА)** није потребно обезбедити посебна средства у Буџету АП Војводине.

ПРЕДЛОГ

На основу члана 31. алинеја 9. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АП Војводине”, број: 20/14), чл. 3, 6, 7. и 8. Покрајинске скупштинске одлуке о закључивању и извршавању споразума Аутономне покрајине Војводине са одговарајућим територијалним заједницама других држава („Службени лист АП Војводине”, број: 29/19),

Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној _____ 2026. године, размотрила је **ПРЕДЛОГ СПОРАЗУМА О САРАДЊИ ИЗМЕЂУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ (РЕПУБЛИКА СРБИЈА) И ОКРУГА УНГЕНИ (РЕПУБЛИКА МОЛДАВИЈА)** и донела следеће

ЗАКЉУЧКЕ

1. Закључује се **СПОРАЗУМ О САРАДЊИ ИЗМЕЂУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ (РЕПУБЛИКА СРБИЈА) И ОКРУГА УНГЕНИ (РЕПУБЛИКА МОЛДАВИЈА)**.
2. Овлашћује се Маја Гојковић, председник Покрајинске владе, да – у име Аутономне покрајине Војводине – потпише **СПОРАЗУМ О САРАДЊИ ИЗМЕЂУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ (РЕПУБЛИКА СРБИЈА) И ОКРУГА УНГЕНИ (РЕПУБЛИКА МОЛДАВИЈА)**.
3. **СПОРАЗУМ О САРАДЊИ ИЗМЕЂУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ (РЕПУБЛИКА СРБИЈА) И ОКРУГА УНГЕНИ (РЕПУБЛИКА МОЛДАВИЈА)**, са Закључцима, доставити Секретаријату Покрајинске владе, ради потписивања.